

Winda
MUSIC & WIND

BALLEM!

Música i danses de
les nits hispàniques
del Renaixement

DOSSIER DE PRESENTACIÓ

Espectacle inclòs al catàleg del
Programa.cat del Departament de
Cultura de la Generalitat de Catalunya

PRO
GRA
MA
.CAT

Windu és un inusual **QUARTET DE FLAUTES DE BEC** que combina **REPERTORI DE MÚSICA CLÀSSICA** i actual amb una interessant i contemporània **POSADA EN ESCENA**. El nostre objectiu és trencar amb la idea del concert a l'ús oferint espectacles escènics atractius per a tots els públics.

Això ens va portar a crear **Under construction, Wind**, i **Winduvisió**, uns espectacles amb direcció escènica, disseny de vestuari, il·luminació, sonor, vídeo projeccions i coreografies. Una combinació d'elements que ens ha permès donar a conèixer el nostre instrument de forma innovadora, a més d'aconseguir l'elogi del públic i captar nous adeptes a la música clàssica.

Windu ha actuat a **MOSCOU, PRAGA, LITUÀNIA** i per tota Espanya, destacant la seva participació al **Festival Internacional de Santander**, el Festival de Música antiga de Úbeda y Baeza, Festival Antiqua de Las Palmas de Gran Canària, Festival de Música de Puerto de la Cruz (Tenerife), la Sala La Gayarre del **Teatro Real**, l'Auditori Centro Centro i el **Teatro Fernán Gómez de Madrid**.

¿Què es Windu?

PREMIS

Windu ha guanyat QUATRE PREMIS de l'Associació de Grups Espanyols de Música Antiga d'Espanya (GEMA):

- 1- Millor espectacle d'Innovació (Under construction)**
- 2- Premi del públic a Millor grup de Música Antiga**
- 3- Millor grup jove de Música Antiga**
- 4- Millor espectacle d'Innovació (Wind)**

A més, ha estat finalista al Premi RĒMA (Early Music in Europe) al millor espectacle d'Innovació per Wind.

BALLEM!

Música i danses de les nits hispaniques del Renaixement

Ballem! és un concert on s'escoltaran les **OBRES DE MODA** que es tocaven a la **península ibèrica durant el Renaixement** i que eren ballades tant a les Corts com a les festes organitzades pel poble; un programa format per danses nascudes tant a la nostra península com a les colònies espanyoles del Nou món.

Pavana, gallarda, folia, calata, canaris, piva, romanesca, passamezzo... El programa de **BALLEM!** el formen **obres rítmiques, alegres i molt populars!**, sobretot si ens atenim a les diferents versions de cada peça que apareixen en tractats i cançoners de l'època. I és que al segle XVI era habitual que les cançons més famoses del moment es recopilessin en uns llibres anomenats cançoners per tocar-les com a **playlist infal·lible** en una festa cortesana de l'època.

D'aquesta manera, **Windu transforma l'escenari en una pista de ball** i, com passava al Renaixement, substitueix el DJ actual per músics en directe, amb un ventall de danses lentes i ràpides, de peces per ballar amb els peus a terra i en salts, amb coreografies senzilles i complexes, en grup i per parelles. En resum: **Les cançons Top del Hit parade del segle XVII!** Amb arranjaments frescos i innovadors fets pel propi grup i que farien les delícies de qualsevol noble de l'alta societat renaixentista que assistís a la nostra festa particular i exclusiva.

I és que a la península ibèrica es ballava... i molt! Mentre els camperols s'embranchaven en balls i cants amb lletres pujades de to, a les corts el ball era l'entreteniment principal de la noblesa i una de les poques ocasions en què es podia tenir contacte físic en públic sense provocar les xafarderies i crítiques dels senyors i senyores de bona posició. Quins temps aquells... encara estem esperant veure els actuals reis fent una mica de ballaruca en públic!

BALLEM! no és un concert a l'ús i prou. Seguint fidel al plantejament d'unir música amb escena, Windu torna a eliminar el faristol de l'escenari per introduir elements coreogràfics que faran que el públic gaudeixi com mai dels diferents balls de l'època.

BALLEM! és un espectacle amb energia, bona música, detalls d'humor i molta complicitat amb el públic; un còctel imbatible que, sens dubte, dibuixarà somriures, aixecarà l'ànim dels assistents i donarà ganes de ballar i gaudir de la vida amb més alegria.

COMENÇA L'ESPECTACLE.

ANEM A BALLAR!

EL SO BALLEM!

El segle XVI va ser testimoni de la publicació de moltíssima música de dansa, encara que moltes vegades la música publicada consistia en arranjaments estilitzats per a llaüt i tecla molt diferents del que feien els instruments que tocaven aquesta mateixa música als salons de ball. I és que molta música del segle XVI no va ser escrita per a un instrument en concret, sinó que es deixava la porta oberta a què fos tocada pel ventall d'instruments que es tingües a ma a cada ocasió.

Windu presenta a BALLEM! uns **arranjaments per a flautes de bec i percussió**; un format que apareix a diversos tractats i que era **perfecte per a les sales de ball i festes de l'època**. A més, per tal d'oferir un so amb el màxim rigor històric, les peces s'interpretaran amb un **Consort Virdung** construït per Adrian Brown segons el tractat de Sebastian Virdung (Música getuscht und angezogen) de 1511, i amb un **Consort de flautes Ganassi** construïdes per Monika Musch segons el tractat de Sylvestro Ganassi (Opera Intitulata Fontegara) de 1535.

Els dos consorts estan acompanyats per instruments de percussió històrica; una sonoritat atractiva i amb molta energia que permetrà al públic actual gaudir del ball igual com ho feia la gent del Renaixement.

PLAYLIST

Juan Pérez Bocanegra (1560-1645)
Hanacpachap Cussicuinin (Lima,1631)

(Còdex Trujillo o Còdex Martínez Compañón, ca 1788-1790)

Anònim

Tonada El Congo

(Còdex Trujillo del Perú o Còdex Martínez Compañón, ca 1788-1790)

Juan del Encina (1468-1529)

Todos los bienes del Mundo, no.265

(Cançoner de Palau o Cançoner de Barbieri - Madrid, s. XIV-XV)

Anónimo

Propinan le melyor, no.57: Villancico

(Cançoner de la Colombina, Sevilla, s. XV)

Anònim

¡Ay luna que reluces! no.21

Falalalan falalalera no. 27

(Cançoner d'Upsala o Duc de Calabria, recopilat a València, 1556)

Anònim

Bayle del Chimo

Cachua Serranita

(Còdex Trujillo del Perú o Còdex Martínez Compañón, ca 1788-1790)

Luis Milán (1500-1561)

Pavana 6

(Llibre música de vihuela de mà intitulat El Maestro ,València, 1536)

Andrea Falconieri (1585/86-1656)

Passacalle, no.15

(Il primo libro di Canzone, Sinfonie, Fantasie, [etc], Nàpoles 1650)

Santiago de Murcia (1673-1739)

Jotta

Folias Gallegas

(Còdex Saldivar no.4, Guanajuato - Mèxic, ca 1732)

Gaspar Sanz (1640-1710)

Canarios

(Instrucción de música sobre la guitarra española, Saragssa, 1674)

Diego Ortiz (ca 1510-1570)

Romanesca i Passamezzo

Recercada Segunda sobre el "Passamezzo Segundo"

(Tratado de glosas, Roma 1553)

Anònim (s. XVII)

Jàcara "No hay que decirle primor"

(Libro de Tonos Humanos, Madrid ca. 1655-1656)

Lucas Ruíz de Ribayaz (ca 1626-1677)

Marionas, gaytas y zàrambeques

Tarantela

(Luz y Norte Musical [...], Madrid 1677)

Gaspar Fernández (ca. 1563/1571-1629)

Ese rigo de repente

(Arxiu Històric de la Arquidiòcesis d'Antequera-Oaxaca,

Cançoner Musical de Gaspar Fernández)

Antoni Martí i Coll (1650-1734)

La danza de las hachas

(Flores de música y huerto ameno de varias

flores de música, Madrid s. XVIII)

Juan Arañés (+1649)

Chacona "A la vida bona"

(Libro Segundo de tonos y villancicos, Roma 1624)

LES FONTS DE LA PLAYLIST

Còdex Trujillo o Còdex Martínez Compañón, ca 1788-1790

Biblioteca del Palacio Real de Madrid, una altra còpia en la Biblioteca Nacional de Colòmbia i una altra al Museu Amèrica

Cançoner de la Colombina, Sevilla, s. XV

Biblioteca Colombina de la Catedral de Sevilla

Cançoner de Palau o Cançoner de Barbieri - Madrid, s. XIV-XV

Real Biblioteca de Madrid, MS II - 1335

Cançoner d'Upsala o Duc de Calabria, recopilat a València, 1556

Biblioteca de la Universitat d'Upsala, Suècia

Libro de música de vihuela de mano intitulado El Maestro ,Valencia, 1536

Biblioteca Nacional (Madrid) — Ubicació: SALA_CERV — Signatura: R/14752

Il primo libro di Canzone, Sinfonie, Fantasie, [etc], Nápoles 1650

Biblioteca Nazionale de Napoli, Número de Catàleg IAF: 13

Còdex Saldívar no.4, Guanajuato - Mèxic, ca 1732

Pontificia Universidad Católica de Chile

Instrucción de música sobre la guitarra española, Saragossa, 1674

Digitalitzat a la Biblioteca Digital Hispànica de la Biblioteca Nacional d'Espanya

Tratado de glosas sobre cláusulas y otros géneros de puntos en la música de violones nuevamente puestos en luz, Roma 1553.

Biblioteca Digital Hispánica, Biblioteca Nacional d'Espanya

Libro de Tonos Humanos, Madrid ca. 1655-1656

Biblioteca Nacional de Madrid, M. 1262 i també digitalitzat a la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes

Luz y norte musical para caminar por las cifras de la guitarra española, y arpa, tañer, y cantar á compás por canto de organo, Madrid 1677

Digitalitzat a la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes

Flores de música y huerto ameno de varias flores de música, Madrid s. XVIII

Biblioteca Nacional de Madrid juntament amb tres volums més de la seva col·lecció

Cançoner Musical de Gaspar Fernández

Arxiu Musical de la Catedral d'Oaxaca (Mèxic)

Libro Segundo de tonos y villancicos a una, dos, tres y cuatro voces. Con la cifra de la guitarra española a la usanza romana, Roma 1624

Museo Internazionale e Biblioteca della Musica di Bologna, V.101

ENLLAÇOS A VÍDEOS

FITXA ARTÍSTICA

EVA

Jornet

Flautista, intèrpret de fagots històrics i pedagoga musical al Conservatori Municipal de Sabadell (Barcelona). Ha estat també músic en escena a la Compañía Nacional de Teatro Clásico, Nao d'Amores, Teatro Cornucopia, de l'Abadia i solista en òperes barroques al Teatro Real de Madrid.

www.evajornet.com

MARCEL

Leal

Flautista, guionista, realitzador, Enginyer Industrial i pedagog musical al Conservatori Professional de Música de Badalona (Barcelona). Ha format part dels grups Sforzinda, Duo Scherzo, Windu i Novum organum. Actualment està treballant en la recuperació i direcció escènica de diversos drames litúrgics medievals.

www.marcelleal.es

TAMAR

Lalo

Flautista, intèrpret de flauta de bec i pedagoga musical al Conservatorio Superior de Música de Salamanca. Es va formar al seu país d'origen Israel. Finalista de la Van Wassenaer Competition, ha aconseguit el Huyghens Scholarship Program. Graduada d'honor a la Theilma-Yellin High School of Arts.

www.tamarlalo.com

CHRIS

Orton

Flautista, Director d'orquestra, especialista en Dalcroze Eurhythmics i pedagog al Royal Northern College of Music de Manchester. És també el president d'ERTA al Regne Unit, a més de guanyar el 2007 el 1r premi al Concurs Internacional per a solistes de Flauta de bec Maeck/SRP i gravar diversos discs amb el segell NAXOS.

www.chris-orton.com

ANA *Nicolas*

*Intèrpret de percussions històriques.
Finalitzà els estudis superiors amb
Pedro Estevan. Treballa amb diversos
grups de música antiga d'Europa,
entre els quals Le Concert des Nations i
Hesperion XXI de Jordi Savall, Cayreles,
Plebeyos bailes, etc.
Guardonada amb el Tamburi Mundi
Frame Drum Award 2025.*

Necessitats tècniques

2 faristols

5 cadires

Taula per a posar a sobre petits instruments de percussió

Dos preses de llum

AGRAÏMENTS

La idea de Ballem! va néixer a la 23a edició del Festival de Música Antiga de Praga (Letní slavnosti staré hudby) en elaborar, juntament amb la direcció del festival, un repertori de música espanyola del Renaixement que tingués el ball com a protagonista. És per aquest motiu que volem donar les gràcies a tot l'equip del Festival pel seu treball, dedicació i per l'afecte que sempre van tenir amb nosaltres, especialment a Vojtěch Nejedlý, Terezie Sárková i Josefína Knoblochová.

També volem agrair a l'Instituto Cervantes de Praga la confiança que van tenir en nosaltres per portar-nos a tocar en aquest festival tan prestigiós. Esperem haver estat a l'alçada de les expectatives!

Volem agrair també la col·laboració i ajuda de la Laia Vilagrasa per les seves fotografies, Albert Sabater pels seus vídeos, Xavi Blanch per deixar-nos espais a l'ESMUC per poder assajar, Moisés Maroto per les seves aportacions musicals, Louisa Merino per assessorar-nos en la gestió del grup, Gabriel Lorenzo per les seves crítiques constructives i Monika Musch i Adrian Brown per la seva saviesa i dedicació en la construcció dels meravellosos instruments que toquem al concert.

A tots ells moltes gràcies i... A ballar!

A close-up photograph of a large, spherical disco ball. The ball is covered in a grid of small, reflective mirrors that catch the light, creating a shimmering effect. A bright yellow rectangular sticker is affixed to the center of the ball. The sticker contains the word "Winda" in a large, black, cursive script font. Below "Winda", the words "MUSIC & WIND" are written in a smaller, black, sans-serif, all-caps font. The background is dark and out of focus, with some blurred lights, suggesting an indoor setting like a club or event space.

Winda
MUSIC & WIND